

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Hem içeriği hem de süreci itibarıyla insanı insanlaştırmanın önemli araçlarından bir tanesi de eğitim. Bunun için daima, özel mekan ve zaman da gerekmiyor. Çoğunlukla günlük yaşamın akışı içerisinde de gerçekleştirilebiliyor.

Her sistem, eğitimi kendi insanını yaratmak için kullanır ve toplumda yaygın bir düşünce sistemi oluşturmaya çalışır. Kapitalist sistemdeki eğitimin öncelikli hedefi de 'sorgulamayan insan'ı toplumda egemen kılmaktır. Bunu sağlamada da oldukça başarılı olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Bu toplumlarda, insan için yerine para için-kar için, toplum için yerine birey için, kamu için yerine özel için olanın tercih edilmesinin genel bir doğruymuş gibi yaygın olarak savunulur hale gelmiş olmasını da buna kanıt gösterebiliriz.

Kapitalizmde hedeflenen ve ulaşılmış olan söz konusu düşünce sisteminde, olgular, tarihsel süreç ve tarihsel koşullardan, soyutlamalardan bağımsız olarak ele alınır ve yalnızca görünen, gösterilen gerçek-doğru olarak kabul edilir. Devletin ekonomiden çekilmesinin, özelleştirmelerin, toplumsal birikimlere patronların el koymasının, siyasal kararlarda patronların çıkarının toplumsal çıkarların önüne geçmesi değil de 'insanlığın refahı ve mutluluğu için' olduğu, bunun için de bir an önce küreselleşmenin tamamlanması gerektiğinin toplumun geniş kesimlerince(çoğunlukla konuyla ilgili hiçbir şey okumamış olmalarına rağmen) savunuluyor oluşu da bunun bir sonucudur. Küreselleşmenin(kapitalizmin) özünün, sınıfların mücadelesi değil, 'patronla işçiler aynı gemidedir' örneğindeki gibi benzetmelerle, sınıfların uzlaşması olduğu safsatasının gerçekmiş gibi sorgusuz sualsiz yaygın olarak kabulünün sağlanmış olması da.

Kapitalist sistemin egemenleri, araçlarını o kadar geliştirdiler ki feodalizmin egemen üretim biçimi olduğu toplumsal yaşantı döneminde başat olan dinsel düşünceyi-metafiziyi bile bugün kendi çıkarları için kullanabiliyorlar. Her şeyin, insanın düşünmesine gerek kalmadan, ilahi güçler tarafından planlandığı ve değişmez olduğunun genel doğru kabul edildiği, bu nedenle de sorgulamanın kullanılmadığı hatta günah tanımlamasıyla yasaklandığı düşünce biçiminin egemen olduğu toplumsal yaşantı, günümüzde burjuvazi için, "sorunsuz ya da en az sorunlu" bir toplum için zorunlu bir hedef haline gelmiştir.

Türkiye'deki her sağlık kurumuna bir din görevlisi ve bir mescit uygulamasını da hükümetin özgün bir projesiymişin ötesinde değerlendirmek gerekiyor. Emperyalistler yeşil kuşak projelerinden sonra, bu defa da Büyük Ortadoğu Projelerinde 'ılımlı İslam' ülkesi rolünün elbiselerini hem 'yönetenlerimize' hem de yönetilenlerimize giydireyorlar. Ülkede artık, emperyalizmin finansal aktörü IMF'nin olmadığı bir yaşantı neredeyse düşünülüyor, IMF'siz bir gelecek kurgusunun yapılması istenmiyor. Hükümetin, ülke tarihinde örneği görülmemiş teslimiyetine rağmen IMF, pazarlık ve ıslah faaliyetlerini ara vermeden sürdürüyor. Çalışanların sosyal güven(siz)liğine yönelik düzenlemeleri, hükümet istenen tarihe yetiştiremeyince, IMF görüşmeleri dondurdu ve dolarları göndermedi. Hedef, Türkiye'yi de emek gücü maliyetinin en düşük olduğu ülkelerden biri haline getirip, burjuvazinin çıkarlarına ve kullanımına daha fazla açmak.

Sosyal güven(siz)lik paketi içindeki genel sağlık sigortasının yaşama geçirilmesindeki amaç da aynı. Artık çalışanlar da sağlık hizmeti harcamalarının hemen tümüne yakınına ceplerinden karşılamak zorunda kalacaklar. Böylece hem patronlar hem de hükümetler bu 'sorumluluklarından' olabildiğince arındırılacaklar. Emek faktörünün maliyetini düşürmeye, sağlık sektörü üzerinden de müdahale edilmiş olacak.

Bugün sağlıkta yaşadıklarımızı ve nedenlerini anlamak için, sorgulamanın, toplumun düşünce biçiminde egemen rol alması öncelik taşıyor. Bu önceliğin sağlanabilmesi de 'patronla işçiler aynı gemidedir' safsatasını reddetmekten ve toplumsal mücadeleyi kompartımanlara ayırmamaktan geçiyor. Yakaladığımız 'eğitim' ortamlarını, siyasal terminoloji ve nihai hedefin(sorunun gerçek çözümünün) paylaşımı için'kitleler hazır değil, mesafemiz açılır vb." gerekçelerle heba etmemeliyiz. İster meslek örgütünde, ister sendikada, ister hastanede, sağlık ocağında, ister okulda, üniversitede, ister fabrikada vb. olalım, ister siyasi partilerde nihai hedefimizi de yürüyecek yolumuzu da ortaklaştırmak zorunluluğundayız. Bunu yaparken, kuramı ya da pratiği birbirine tercihli olarak değil birbirini tamamlayacak şekilde kullanabilme becerisini de göstermeliyiz.

Yaşayabilmek adına emek gücünü satmak zorunda olanların, insan kalabilmek için ikinci bir seçeneği olmadığını anımsamamızın ve yüksek sesle paylaşarak gereğini yapmamızın zamanı geldi de geçiyor bile.

Bu sayımızda dosya konularımız nedeniyle, uzunca bir süredir bekletmek zorunda kaldığımız yazılarımızı sizlerle paylaşmayı önceledik. 'Gebze'deki Hızlı Kentleşmenin Sağlık Göstergelerine Olan Etkisi, Engellilik: Sağlık Çalışanlarının ve Tıp Eğitiminin Bakış Açısı Nedir?', Elazığ İl Merkezinde 15-49 Yaş Evli Kadınların Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Durumları, Aile Hekimliği ve Sağlık Hizmetlerinde Özelleştirme Kavramlarına Halkın Yaklaşımı-Bir Ön Çalışma, Sıtma Kontrolünde Sorunlar: Entegrasyon, Toplum Katılımı, Sektörlerarası İşbirliği, Halk Sağlığı Uzmanlık Öğrencileri Nereye Koşuyor?' başlıklı yazılarımız bunlardan birkaçı. Yazarlarımızın sabır ve anlayışları için teşekkür ediyor ve paylaşımlarının sürmesini bekliyoruz.

Bunların yanı sıra, aile hekimliği sisteminin pilot uygulamasının içeriği ve yöntemini sağlık sistemimizin kapsamı içerisindeki hedefleriyle değerlendiren Kayıhan ve Cavit arkadaşlarımızın ve sağlık emekçilerinin döner sermaye ve aile hekimliği sistemi ile ilgili düşüncelerini saptamaya çalışan Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'ndan bir grup arkadaşımızın çalışmalarıyla ve Avrupa'nın sağlıktaki gerçeğini Çiğdem arkadaşımızın çevirisiyle sizlere sunuyoruz. Ayrıca, Ali Murat arkadaşımız Bolivarçı Venezüella Cumhuriyeti Anayasası'nı emek ve emekçi cephesinden ve sağlık hakkı yönüyle, Özlem ve Aslı arkadaşlarımız da yine Venezüella'daki sağlık hizmetlerini güncel verilere de ulaştırarak değerlendirdikleri çalışmalarını bizlerle paylaşıyorlar. Yazın kavurucu sıcağına rağmen ilgiyle okunacağını düşünüyoruz.

Kısa bir süre sonra "emeğin ücretlendirilmesi, sağlık çalışanları ve örgütleri" konulu dosya hazırlığımızı sizlere sunabileceğiz.

Sevgi, dostluk ve umudu birlikte üretme ve paylaşma isteğimizi iletiyoruz.